

THIẾT KẾ TRANG WEB VOICE LIFE NHẪM PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC VĂN HỌC CHO HỌC SINH LỚP 4 TRONG DẠY HỌC MÔN TIẾNG VIỆT

Võ Thị Bảy

Trường Đại học Sư phạm - Đại học Đà Nẵng

Nguyễn Thị Kim Cương, Nguyễn Thị Thu Hương, Vi Thị Yến Nhi, Trần Bảo Ngọc
Sinh viên Khoa GDTH - MN, Trường Đại học Sư Phạm - ĐHQĐ

Tóm tắt: Trong bối cảnh chuyển đổi số giáo dục, việc ứng dụng công nghệ vào giảng dạy môn Tiếng Việt ở Tiểu học là xu hướng tất yếu. Năng lực văn học đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành cảm xúc thẩm mỹ, phát triển tư duy ngôn ngữ và bồi dưỡng nhân cách cho học sinh. Nghiên cứu này tập trung vào việc thiết kế trang web Voice Life nhằm xây dựng một mô hình dạy học tích hợp công nghệ và định hướng giáo dục nhân văn. Sản phẩm hướng đến hỗ trợ phát triển năng lực văn học cho học sinh, góp phần nâng cao hiệu quả dạy học môn Tiếng Việt theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

Từ khóa: Trang web Voice Life, năng lực văn học, học sinh lớp 4, dạy học đọc.

DESIGN OF THE VOICE LIFE WEBSITE TO DEVELOP LITERARY COMPETENCIES FOR GRADE 4 STUDENTS IN TEACHING VIETNAMESE

Abstract: In the context of educational digital transformation, the application of technology in teaching Vietnamese at the primary level is an inevitable trend. Literary competence plays an important role in shaping aesthetic emotions, developing linguistic thinking, and fostering students' personalities. This study focuses on the design of the Voice Life website as a model that integrates technology with a humanistic educational orientation. The product aims to support the development of literary competence for Grade 4 students, thereby contributing to improving the effectiveness of Vietnamese language teaching in accordance with the 2018 General Education Program.

Keywords: Voice Life website, literary competence, Grade 4 students, teaching reading.

Nhận bài: 10/03/2026

Phản biện: 16/04/2026

Duyệt đăng: 21/04/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong hệ thống giáo dục Tiểu học, môn Tiếng Việt đóng vai trò là môn học công cụ, tạo nền tảng để học tập các môn khác. Trong đó, năng lực văn học là một trong những năng lực đặc thù quan trọng, giúp học sinh không chỉ phát triển về mặt nhận thức mà còn rung động về tình cảm và góp phần bồi dưỡng nhân cách.

Bài báo đề xuất thiết kế trang web nhằm xây dựng hệ thống audio, video, ngữ liệu bổ sung hỗ trợ việc dạy học đọc cho giáo viên lớp 4, đặc biệt trong quá trình rèn luyện kỹ năng đọc diễn cảm cho học sinh. Thông qua việc tích hợp các học liệu số theo định hướng sư phạm, trang web không chỉ cung cấp mẫu đọc chuẩn mà còn tạo điều kiện để học sinh được quan sát, luyện tập và phát triển năng lực văn học.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Giới thiệu trang web Voice Life

Trang web Voice Life là một sản phẩm công nghệ giáo dục được thiết kế nhằm hỗ trợ quá trình dạy học hoạt động đọc cho giáo viên lớp 4. Điểm mới của trang web là sự tích hợp audio, video và ngữ liệu bổ sung. Từ đó, giúp học sinh lớp 4 rèn luyện kỹ năng đọc diễn cảm, phân tích và cảm thụ văn học một cách toàn diện trong môi trường chuyển đổi số.

2.2. Nguyên tắc thiết kế trang web Voice Life

Việc xây dựng trang web Voice Life phải tuân thủ các nguyên tắc nhằm đảm bảo tính khoa học và sư phạm:

2.2.1. **Bám sát yêu cầu cần đạt về năng lực văn học trong môn Tiếng Việt.**

Xây dựng trên cơ sở các yêu cầu cần đạt về năng lực văn học trong môn Tiếng Việt lớp 4 góp phần phát triển năng lực văn học cho học sinh, đồng thời hỗ trợ giáo viên trong việc tổ chức các hoạt động dạy học hiệu quả, tránh xa rời mục tiêu của chương trình.

2.2.2. **Đảm bảo tính hệ thống, tính kế thừa và phù hợp với chương trình, sách giáo khoa hiện hành.**

Thiết kế dựa trên bộ sách Kết nối Tri thức với Cuộc sống, đảm bảo tính thống nhất với nội dung chính khóa và phù hợp đặc điểm tâm lý học sinh lớp 4.

2.2.3. **Đảm bảo nguyên tắc giao tiếp và tương tác trong dạy học văn học.**

Chú trọng tạo môi trường học tập có tính giao tiếp và tương tác, giúp học sinh có cơ hội trao đổi, chia sẻ và phản hồi trong quá trình tiếp nhận văn bản văn học.

2.2.4. **Đảm bảo nguyên tắc tích hợp trong phát triển năng lực văn học.**

Thiết kế trang web Voice Life cần bảo đảm tính tích hợp ở hai mức độ: tích hợp nội môn và tích hợp liên môn. Ở mức độ tích hợp nội môn, cần gắn kết chặt chẽ với các năng lực đọc - viết - nói - nghe trong môn Tiếng Việt. Ở mức độ tích hợp liên môn, cần kết nối với các môn như Lịch sử, Địa lý, Đạo đức,... để mở rộng hiểu biết và giúp học sinh hình thành góc nhìn đa chiều.

2.2.5. Đảm bảo tính thực tiễn và linh hoạt.

Thiết kế trang web Voice Life cần hướng tới việc giúp học sinh hiểu văn bản, chuyển hóa những điều đã học thành suy nghĩ, thái độ và hành vi trong đời sống. Cần gắn kết bài học với thực tiễn thông qua các hoạt động trải nghiệm, chia sẻ và bày tỏ quan điểm.

2.2.6. Đảm bảo kích thích hứng thú và nhu cầu học tập văn học của học sinh.

Thông qua việc thiết kế giao diện thân thiện, nội dung phong phú và hình thức trình bày hấp dẫn, kết hợp tích hợp đa dạng phương tiện như âm thanh, hình ảnh, video, góp phần tạo nên môi trường học tập sinh động và hiệu quả.

2.3. Quy trình xây dựng trang web

Học liệu trên Voice Life tập trung vào hai dạng chính là audio đọc diễn cảm và video hướng dẫn đọc, được xây dựng theo quy trình chặt chẽ kết hợp với ngữ liệu:

2.3.1. Quy trình xây dựng audio đọc diễn cảm

Quy trình gồm 5 bước:

Bước 1: Lựa chọn và phân tích văn bản

Lựa chọn văn bản, xác định cảm xúc chủ đạo và đánh dấu yếu tố kỹ thuật đọc diễn cảm phù hợp.

Bước 2: Xây dựng kịch bản

Thiết kế cấu trúc gồm 3 phần: Phần mở đầu giới thiệu ngắn gọn nội dung, tác giả và định hướng luyện đọc; phần thân thể hiện toàn bộ văn bản; phần kết khái quát ý nghĩa, nhấn mạnh cảm xúc chủ đạo và có thể gợi mở câu hỏi giúp học sinh tiếp tục luyện đọc và tìm hiểu sâu hơn.

Bước 3: Thu âm audio đọc diễn cảm

Quá trình thu âm được thực hiện trong không gian yên tĩnh, sử dụng thiết bị phù hợp và bám sát kịch bản. Kết quả là bản thu âm thô hoàn chỉnh, sẵn sàng cho bước chỉnh sửa và hoàn thiện trước khi đưa vào sử dụng trong dạy học.

Bước 4: Chỉnh sửa và hoàn thiện audio

Audio sau khi thu âm được chỉnh sửa bằng phần mềm, đảm bảo chất lượng âm thanh rõ ràng, dễ nghe. Đồng thời, sản phẩm được kiểm tra lại nhằm đáp ứng yêu cầu sư phạm trước khi sử dụng trong dạy học.

Bước 5: Kiểm tra và đưa vào sử dụng trong dạy học

Đối chiếu tiêu chí kỹ thuật trước khi tích hợp vào trang web. Kiểm tra, đánh giá chất lượng audio, điều chỉnh (nếu cần) để đảm bảo yêu cầu sư phạm. Sau khi hoàn thiện, audio được đưa vào sử dụng trong dạy học như một công cụ hỗ trợ luyện đọc cho học sinh lớp 4.

2.3.2. Quy trình xây dựng video hướng dẫn đọc diễn cảm

Quy trình gồm 5 bước:

Bước 1: Xác định mục tiêu và nội dung của video đọc diễn cảm

Nhằm làm rõ định hướng, bảo đảm video phục vụ đúng yêu cầu phát triển năng lực đọc diễn cảm cho học sinh lớp 4.

Bước 2. Xây dựng kịch bản video

a. Phân tích văn bản đọc

Làm rõ đặc điểm nội dung, nghệ thuật của văn bản, là cơ sở lựa chọn giọng đọc và cách thể hiện diễn cảm nhằm tổ chức các hoạt động hướng dẫn đọc phù hợp với học sinh lớp 4.

b. Xây dựng kịch bản

Kịch bản video được thiết kế theo ba phần (mở đầu, hướng dẫn đọc diễn cảm và luyện tập), bảo đảm tính sư phạm và định hướng rõ hoạt động đọc cho học sinh. Kết quả của bước này là một kịch bản hoàn chỉnh, sẵn sàng đưa vào triển khai thiết kế video.

Bước 3. Thiết kế hình thức:

Kết quả là một sản phẩm video có hình thức hấp dẫn, kết hợp hợp lý giữa hình ảnh, giọng đọc và các yếu tố minh họa.

Bước 4. Tiến hành ghi hình và chỉnh sửa video

Nhằm tạo ra sản phẩm từ kịch bản đã xây dựng. Kết quả của bước này là video hoàn chỉnh, mạch lạc, có tính thẩm mỹ và giá trị sư phạm, đáp ứng yêu cầu trong luyện đọc và phát triển năng lực văn học.

Bước 5. Kiểm tra và phát hành video:

Đảm bảo sản phẩm đáp ứng yêu cầu về nội dung, hình thức và chất lượng sư phạm trước khi đưa vào sử dụng. Kết quả là một video hoàn chỉnh, phù hợp và hiệu quả trong hỗ trợ phát triển năng lực văn học cho học sinh lớp 4.

2.3.3. Ngữ liệu bổ sung

Bước 1: Xác định nội dung bài đọc

Xác định chủ đề, nội dung trọng tâm và giá trị của văn bản làm cơ sở định hướng cho việc lựa chọn ngữ liệu bổ sung.

Bước 2: Lựa chọn ngữ liệu bổ sung

Tìm kiếm và lựa chọn các ngữ liệu có liên quan đến bài đọc, bao gồm cả ngữ liệu tương đồng về chủ đề và có tính mở rộng hoặc nâng cao, giúp học sinh khai thác sâu hơn nội dung được học.

Bước 3: Sàng lọc và điều chỉnh ngữ liệu

Đánh giá mức độ phù hợp của ngữ liệu, loại bỏ hoặc điều chỉnh những văn bản chưa phù hợp.

Bước 4: Hoàn thiện hệ thống ngữ liệu bổ sung

Tổng hợp và sắp xếp ngữ liệu theo hướng logic, đảm bảo tính liên kết với bài đọc chính, đồng thời định hướng rõ mục đích sử dụng.

Bước 5: Tổ chức sử dụng ngữ liệu bổ sung

Giáo viên tổ chức cho học sinh khai thác ngữ liệu bổ sung thông qua các hình thức phù hợp ở trên lớp hoặc giao nhiệm vụ thực hiện tại nhà.

2.4. Sản phẩm nghiên cứu

2.4.1. Audio đọc diễn cảm một số bài đọc trong sách Kết nối Tri thức với Cuộc sống lớp 4.

Một trong những sản phẩm tiêu biểu là audio đọc diễn cảm bài Người thầy đầu tiên của bố tôi. Chọn bài đọc này xuất phát từ giá trị giáo dục sâu sắc và sự phù hợp với học sinh lớp 4. Nội dung bài đọc khắc họa cảm động tình cảm kính trọng, biết ơn đối với người thầy, góp phần bồi dưỡng phẩm chất nhân ái và lòng tri ân. Ngôn ngữ giàu cảm xúc, nhiều đoạn hội thoại đặc sắc tạo điều kiện thuận lợi để thể hiện qua giọng đọc diễn cảm, giúp học sinh nâng cao khả năng cảm thụ và rèn luyện kỹ năng đọc.

2.4.2. Video cách đọc cụ thể một số bài đọc trong sách Kết nối Tri thức với Cuộc sống lớp 4

Video hướng dẫn cách đọc diễn cảm bài Người thầy đầu tiên của bố tôi thể hiện rõ giọng điệu, biểu cảm phù hợp với nội dung, giúp học sinh dễ rèn luyện kỹ năng đọc.

2.4.3. Ngữ liệu bổ sung để học sinh có thể tự luyện đọc các bài tương tự, sách điện tử.

Bài đọc “Người thầy đầu tiên của bố tôi” khắc họa hình ảnh người cha thành đạt vẫn cung kính trước người thầy cũ ở quê. Lựa chọn bài đọc “Người thầy của muôn đời” làm ngữ liệu bổ sung khẳng định tính kế thừa đạo lý “Tôn sư trọng đạo”.

III. KẾT LUẬN

Nghiên cứu đã đề xuất và thiết kế trang web Voice Life như một mô hình học liệu số hỗ trợ dạy học đọc trong môn Tiếng Việt lớp 4, hướng tới phát triển năng lực văn học cho học sinh. Sản phẩm tích hợp audio, video và ngữ liệu bổ sung, được xây dựng theo quy trình sư phạm chặt chẽ, bảo đảm tính khoa học, hệ thống, tính tích hợp và phù hợp với đặc điểm học sinh tiểu học. Qua đó, góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 ban hành Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể.

Hà Huy Khoái (Tổng Chủ biên), Trần Thị Hiền Lương (Chủ biên), Vũ Thị Thanh Hương, Vũ Thị Lan, Trần Kim Phương, Đặng Thị Hào Tâm, Tiếng Việt 4 (Bộ Kết nối Tri thức với Cuộc sống), NXB Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.

Hồ Thị Cẩm Tú, “Xây dựng hệ thống bài tập phát triển năng lực cảm thụ văn học cho học sinh lớp 4 trong dạy học đọc”. Tạp chí của Hội Khoa học Tâm lý – Giáo dục Việt Nam, Tập 31(Số 07).